

Hallå Stockholm, det är Umeå som talar: ni överdriver sammanträdenas betydelse!

Dick Ramström, professor i företagsekonomi vid Umeå universitet, har en mild protest att anföra till vår artikel i nr 6 "Sammanträden per bildtelefon – framtidsvy med frågetecken". Där hävdades att hur mycket tekniska hjälpmedel vi än får för informationsöverföring så kommer behovet av personkontakter, av att "se varann i ögonen" osv. att kvarstå.

Jovisst, säger Ramström, med vårt nuvarande vanemönster för kommunikation ja – men vem säger att inte vår sammanträdessjuka kan botas?

NILS KJELLSTRÖM behandlar i en intressant artikel i *Industria* 6/69 de vetenskapliga rön rörande kontaktsätt och kontaktfrekvens som håller på att sammanställas av ekon.lic. Bertil Thorngren vid handelshögskolan i Stockholm. I samband därmed framförs en del funderingar rörande sambandet mellan kontaktbehov och lokaliseringspolitik. Det finns emellertid skäl att något sätta i fråga de slutsatser som man härvid kommer fram till.

Först ska emellertid konstateras att det forskningsarbete som utförts av Bertil Thorngren är mycket grundligt och om-

fattande och i många avseenden av stort principiellt nyhetsvärde. Det finns också goda skäl att anta att de tentativa slutsatser han kommer fram till rörande behovet av direkta personkontakter för mer kvalificerade överläggningar, förhandlingar m.m. i dagens läge torde hålla streck: enligt Thorngren skulle ju de löpande, mer rutinmässiga kontakterna till stor del kunna klaras av genom kommunikation via teletekniska hjälpmedel, medan däremot detta inte skulle vara fallet med mer "kvalificerade" kontakter.

Som följd härav skulle man mycket

Nej, Umeå, det är snarast tvärtom: i framtiden krävs ännu mer personkontakt

Ekon.lic. Bertil Thorngren, mannen bakom den undersökning av kontaktfrekvens som *industria*-artikeln byggde på, menar att Ramström har fel i sitt resonemang.

Att ta emot och sprida nya impulser, engagera "nya" människor, tolka komplexa skeenden, pröva hållbarheten av ofullgångna idéer osv. kommer också i framtiden att kräva förlitande på det mänskliga elementet i all kommunikation, hur fulländad teletekniken än blir.

DICK RAMSTRÖM varnar – med rätta – för alltför raska slutsatser beträffande den framtida användningen av bildtelefoner, dataterminaler och andra teletekniska landvinningar. Han gisslar "sammanträdes- och representationssjukan" och pekar på möjligheten att ändra våra föråldrade kontaktvanor.

En sådan omläggning är säkert en bister nödvändighet. Många av näringslivets högre befattningshavare tillbringar redan i dag närmare 40 timmar i veckan med kontaktarbete. De kommer säkert att utnyttja alla tillgängliga medel att spara tid och kostnader. Person-

kontakternas andel av det totala kontaktarbete kan väntas minska. Så långt är Dick Ramström och jag helt eniga.

Enligt min mening har dock Dick Ramström i sitt inlägg bara behandlat "halva" problemet. Att spara tid och pengar för löpande kontaktarbete framstår som nödvändigt men otillräckligt.

Allt färre typer av utvecklingsarbete kan nämligen väntas försiggå mellan fyra väggar. I stället krävs vitt förgrenade kontakter med utomstående forskare, myndigheter, konkurrenter och konsumenter. Sådana grupper kan inte anställas för att leverera färdig och före-